

Dr. Gáva Krisztián

közjogi jogalkotásért felelős helyettes államtitkár

krisztian.gava@kim.gov.hu

Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4.

Tárgy: javaslatok az új Büntető törvénykönyv gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozó szabályozására

Tisztelt Államtitkár Úr!

A Büntető törvénykönyv újrakodifikációjára való tekintettel az Amnesty International Magyarország, a Háttér Társaság a Melegekért, a Magyar Helsinki Bizottság, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda valamint a Társaság a Szabadságjogokért civil platformot alakított.

Az öt civil szervezet e platform keretében összegyűjtötte a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozó jogi szabályozással és annak alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatait, kutatómunkát végezett a rendelkezésre álló statisztikai adatok és nemzetközi ajánlások, gyakorlatok rendszerezése érdekében.

2012. január 31-én levelet küldtünk a közigazgatási és igazságügyi miniszternek, amelyben a minisztériumi szakemberekkel való személyes egyeztetés biztosítását kértük. A megbeszélésre 2012. február 23-án került sor.

E szakmai munka eredményeként dolgoztuk ki részletes javaslatainkat, amelyeket a mellékelt dokumentumban részletesen ismertetünk.

Javaslataink az alábbi főbb pontok köré csoportosíthatóak:

1. A büntetőjogi védelemben részesített csoportok megnevezését pontosítani kell. A hatályos Büntető törvénykönyv (Btk.) 174. §-ban felsorolt csoportok mellé a **szexuális irányultság** és a **nemi identitás** által meghatározott csoportokat be kell illeszteni, nevesíteni kell a fogyatékos személyek védelmét. Ugyanakkor a **faji csoportra** való utalást törölni kell.
2. A **védtett csoportok listáját** érdemes **lezárni** az 1. pontban meghatározott kiegészítéseket követően. A lezárás hiányában a nyílt lista – ugyancsak a pontosítást követően – értelmezése szükséges, azaz egyértelművé kell tenni, hogy a törvény által védett csoportba olyan személyek tartoznak, akik közös, az emberi **személyiséget alapvetően**

meghatározó jellemzővel rendelkeznek, és e csoportalkotó tulajdonságuk miatt éri őket előítélet, illetve támadás. Ki kell térni arra is, hogy a csoportképző jellemző nem lehet az alkotmányos értékekkel ellentétes.

3. A korábbi terminológia helyett javasoljuk a **„védett csoport”** kifejezés alkalmazását.
4. Elengedhetetlen az előítélet-motivációból elkövetett **rongálás és zaklatás** kifejezett büntetőjogi értékelése.
5. Fontos a **garázda jellegű** gyűlölet-bűncselekmény tényállás gyakorlati alkalmazhatóságának megteremtése.
6. Indokolatlan a gyűlölet-bűncselekmény **előkészületének** elhagyása a jogszabály szövegéből.
7. Az **aljas indokból** és az előítélet-motivációból elkövetett bűncselekmények, valamint a **halmazati** kérdések tisztázása szükséges.

A jogszabályszoveg módosításán túl javasoljuk az új Büntető törvénykönyv indokolásának pontosítását (abban az esetben is, ha a jogalkotó nem fogad el egyes javaslatokat).

A civil szervezetek által tett javaslatok alkalmazása jelentősen javíthatja a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozó adatgyűjtést is. A megfelelő statisztikai adatgyűjtés kialakítása egyes javaslatok elvetése esetén is elengedhetetlen.

Természetesen továbbra is tisztában vagyunk azzal, hogy a gyűlölet-bűncselekmények hatékony nyomozását és a megfelelő büntetőjogi felelősségre vonást egy jobb szabályozás önmagában nem fogja megteremteni, ezért feltétlenül szükséges a vonatkozó nyomozati módszertan (protokoll) kidolgozása, a jogalkalmazók képzése.

Bízunk javaslataink megfontolásában és a további gyakorlati együttműködésben!

Budapest, 2012. március 6.

Amnesty International Magyarország képviselőjében Jeney Orsolya, igazgató

Háttér Társaság a Melegekért képviselőjében Mocsonaki László, ügyvivő

Magyar Helsinki Bizottság képviselőjében dr. Kádár András Kristóf, társelnök

Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda képviselőjében dr. Muhi Erika, igazgató

Társaság a Szabadságjogokért képviselőjében dr. Dénes Balázs, elnök